

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 25492-03-20
פ' נ' פ'

בפני כבוד השופטת הילה גורביץ עובדיה

בעניין: 1. חנן פאר ת"ז ----- (יליד xx.xx.2007)
2. כרמית פאר ת"ז ----- (ילידת xx.xx.2008)

התובע: יצחק פאר ת"ז -----

נגד

הנתבעת: רחל פאר ת"ז -----

החלטה

הערת בית משפט:

לצורך נוחות צנזור הפרוטוקול, שמות הצדדים וילדיהם בדויים.

בהתאם להחלטתי מיום 04.03.2021 על הצדדים היה להגיש השלמת טיעון בנוגע למסגרות החינוך הקיימות ומסגרות החינוך המבוקשות, והנימוקים להעדפות ביניהן.

בתאריך 02.05.2021 הגיש האב השלמת טיעון מטעמו. נטען שם על-ידי האב כי הקטין לומד בחטיבת ביניים תיכון "----" ב-"כיתת אוטיסטים". נטען כי הקטין סובל בבית הספר הנוכחי, שהותו בבית הספר גורמת לו למצוקה רבה ובית הספר אינו ממציא לאב מסמכים או דו"חות. נטען כי בעבר הקטין למד בבית הספר ---- בעיר י לאחר שהצדדים העתיקו את מגוריהם מהעיר x לעיר y על-מנת לרשום את הקטין לבית הספר שם. עוד נטען כי כאשר התברר כי הקטינים "בעצם לא לומדים דבר, או, אם בכלל, מעט מאוד" בבית הספר ---- בעיר y שכר האב עבורם מורה פרטי. עוד נכתב כי ניתן היה לשבץ את הקטין ב-"כיתה ח' של אוטיסטים הנמצאת בבית הספר ----" שהיה זה הרע במיעוטו. נטען כי האם לא הוסמכה לקבוע מסגרת חינוכית לקטינים, ואם עשתה כן – הדבר בטל ומבוטל. נטען כי קיימות חלופות טובות יותר לגבי שני הקטינים. אשר לקטינה כרמית, נכתב כי היא מתחנכת בבית הספר ---- אך הדבר גורם לה לפער לימודי שיגדל מדי שנה. נטען כי הקטין יכול להשתלב, בסיוע תמיכה, בבית הספר ג' בעיר y ויש להתיר הרשמתו להגרלה שתתקיים. אשר לקטינה נטען כי בית הספר "מ.ע." בתחום מועצה אזורית ---- הוא בית ספר מתאים, אם כי בהסתייגות מסוימת בשל הביקוש של בית הספר והתנאיית הרישום בתעודות עם ציונים, מה שאינו ניתן בבית הספר ---- בעיר y, וגם הפער הלימודי הצפוי. נוסף על האמור הועלו טענות מטעם האב אודות התנהלות גורמי הטיפול – אשר אין מקומן בפניי, להבדיל מפנייה לגורמים המוסמכים בלשכת הרווחה או במסגרת בקשה מפורטת בהליך מתאים.

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 25492-03-20
פ' נ' פ'

בהחלטתי מיום 05.05.2021 כתבתי :

"מעמדת האב עולה כי האב מבקש להעביר את הקטין חנן מחטיבת ביניים – " ---", בה הוא לומד בכיתה מותאמת, לכיתה מותאמת בבית הספר ג' בעיר י. אשר לקטינה, טוען האב כי לימודיה בבית הספר ---- בעיר י גורמים לה לפער לימודים וכי הקטינה מעוניינת ללמוד בבית הספר "מ.ע.". האב אינו מצביע על פתרון אחד לו הוא עותר אלא מבקש מינוי מומחה. האב מבקש כי יותר לשתף את הקטין בהגרלה לבית הספר המבוקש, מבלי שיהיה בכך להורות על העברתו.

אני מתירה לאב להירשם להגרלה לבית הספר "ג'" עבור הקטין. אין באמור לקבוע מסמרות בשאלת מחלוקות מסגרות החינוך.

האם והאפוסטרופוס לדין יגישו עמדותיהם כפי החלטתי ביום 04.03.2021.

בתוך 7 ימים יגיש האב רשימה של עד 3 מומחים, רצוי פסיכולוג חינוכי, לשם בחינת מינוי מי מהם. האם והאפוסטרופוס לדין יתייחסו לשאלת מינוי המומחה בתגובתם."

בהשלמת הטיעון מטעם האם נכתב כי הקטינה לומדת בבית הספר ---- בעיר י מאז כיתה א', אין לה התנגדות למעבר הקטינה לבית ספר רגיל אך יש קודם לכן לייצב את מצבה הרגשי. עוד נטען כי דרישת האב לרישום הקטינה לבית ספר מחוץ לעיר י תטיל על האם מעמסה. נטען כי כך או כך, האב הודיע כי רישומה של הקטינה לבית הספר "מ.ע." בוטל. צוין כי רישום הקטינים בעבר לבית הספר ---- בעיר י נעשה לבקשת האב ולאחר שהוא בחן הדברים ביסודיות והצדדים, לצורך כך, העתיקו מגוריהם מהעיר x לעיר י. אשר לקטין, נכתב כי הקטין עבר בשלוש השנים האחרונות שלושה בתי ספר על-מנת למצוא מסגרת מתאימה לצרכיו ויכולותיו. האב הגיש בשנתיים האחרונות ארבע עתירות מנהליות על-מנת להעביר הקטין לבתי ספר שונים. האם הזכירה כי בעבר ביקש האב להוציא את הקטין מבית הספר ---- בעיר י וכעת, לאחר שהופנה מבית הספר לחינוך מיוחד, הוא מבקש להשיבו לבית הספר - --- בעיר י. האם ציינה כי כיום הקטין לומד בתיכון "-----" בבית ---- בכיתת תקשורת המיועדת לקטינים על הספקטרום. בכיתה שבעה ילדים אשר ימשיכו ללמוד יחדיו עד כיתה י"ב. נכתב כי בבית הספר מעטפת של אנשי צוות ומקצוע, לרבות צוות פרה-רפואי, ולקטין תכנית מיוחדת ומערכת נפרדת אשר נותנת מענה לצרכיו הייחודיים. האם פירטה כי האב הגיש לפני 6 חודשים עתירה להעביר את הקטין מבית הספר לבית ספר רגיל, ובתשובת המדינה שם הובהר מדוע לא ניתן להעבירו לבית הספר ----. בין היתר נכתב שם כי "עמדת הגורמים המקצועיים (וכן אימו של קטין שמונתה כאמור כאפוסטרופסית בלעדית של הקטין בענייני חינוך), הינה כי הקטין אשר מאובחן כסובל מאוטיזם זקוק לתמיכה של מסגרת של כיתת חינוך מיוחד בבית ספר רגיל וטובתו הינה כי ילמד במסגרת זו ולא במסגרת של חינוך רגיל". בית המשפט לעניינים מנהליים דחה את העתירה. האם טענה כי המדובר במחלוקת שהיא בבסיס הסכסוך בין הצדדים – "חוסר יכולתו של האב להשלים עם הקשיים של חנן". דחיית העתירות שהגיש האב באותו נושא מלמדת שגם הגוף המקצועי המלווה את הקטין – זו

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 25492-03-20
פ' נ' פ'

עמדנו. נכתב כי הקטינים נמצאים בסכנה רגשית של ממש, ובשלב הזה יש לדחות את התביעה בסייג לפיו לאחר שיתייצב מצבה הרגשי של כרמית, ניתן יהיה לבחון מעברה אם הקטינה תחפוץ בכך, ובלבד שבית הספר יהיה בעיר Y.

האפוטרופוס לדין בתגובתו ציין גם הוא כי האב נקט במספר הליכים משפטיים הנוגעים למסגרת חינוכית של הקטין - הליכים שנידונו בפני וועדת זכאות ואפיון של משרד החינוך, וועדת ערר במשרד החינוך ועתירות מנהליות שנידונו הן בבית המשפט המחוזי בחיפה והן בבית המשפט המחוזי בתל אביב. נטען כי בכל ההליכים נדחתה עמדת האב, והקטין שובץ במסגרת חינוך ההולמת את צרכיו על-פי החלטת וועדת השגה מיום 23.11.2020 (ואשר עתירה לביטול החלטתה נדחתה). האפוטרופוס לדין הפנה לתגובת המדינה בעתירה מנהלית 74472-12-20 שצוטטה והובאה בתגובת האם ונטען כי מדובר בפסק דין חלוט. עוד צוין כי נכון לעת הזו, שלא כבעבר, החל הקטין לשתף פעולה עם גורמי חינוך, פוקד את בית הספר באופן קבוע, נכנס לעתים לשיעורים וניכר שיפור משמעותי במצבו. נטען כי היציבות והמסגרת, יחד עם הטיפול הניתן לקטין, משפרים את מצבו ועל-כן יש להמשיך בתהליך שהחל ולשמור על יציבות. אשר לקטינה נכתב כי הקטינה ממשיכה לפקוד את בית הספר ---- בעיר Y. בית הספר מצוי בסמיכות למקום מגורי האם וטובתה שלא להעבירה מבית הספר בו לומדת. צוין כי הקטינה במעקב פסיכיאטרי ובשיחתה עם האפוטרופוס לדין לא ביקשה לעבור לבית ספר אחר. בשולי תגובתו ציין האפוטרופוס לדין כי האב אינו פוגש את הקטינים חרף האפשרות לפוגשם על פי החלטות שניתנו. לאור כך, נטען כי לא ברור כיצד האב יודע מהו רצונם של הקטינים. בהתייחס למינוי מומחה, נכתב כי הגורמים המקצועיים במשרד החינוך אמרו את דברם והחלטות בית המשפט לעניינים מנהליים דחו עתירות האב כנגד המלצות אלה - ועל כן אין מקום לבדיקת מומחה שתוסיף גורם נוסף שאינו נדרש. אשר לקטינה, נטען כי היה על האב לפנות למשרד החינוך לוועדת זכאות או השמה טרם עתירתו למינוי מומחה. האפוטרופוס לדין הדגיש כי קיימת חשיבות לשמירה על יציבות בחיי הקטינים ושמירה על רצף לימודי וטיפול.

לאחר שעיינתי בעמדות הצדדים והאפוטרופוס לדין, מצאתי לדחות עתירת האב לשינוי מסגרות החינוך של שני הקטינים.

הן בעמדת האם והן בתגובת האפוטרופוס צוין כי הקטינים חווים יציבות בחייהם, ובפרט הקטין חנן אשר החליף בפרק זמן של שלוש שנים שלושה בתי ספר, ונעדר ארוכות בעברו ממסגרת חינוכית בשל קשיים שחווה - אולם פוקד כעת את המסגרת החינוכית באופן תדיר ולומד בכיתה קטנה שעונה על צרכיו. האב, בעמדתו, לא הסביר מדוע בית הספר המוצע על-ידו עדיף על בית הספר הנוכחי בהקשר זה, ומדוע, לאחר שסוף סוף הקטין משתף פעולה עם גורמי טיפול - יש מקום להפר את האיזון ולעשות שינוי נוסף בשגרת חייו.

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 25492-03-20
פ' נ' פ'

נוסף על כך, בהחלטת וועדת השגה מיום 23.11.2020 נכתב כי:

"הוועדה עיינה במסמכים הקבילים שהונחו בפנייה וקבעה כי היא דוחה את ההשגה ומקבלת את ההחלטה שנקבעה בוועדת הזכאות. לא נמצא דופי במסמכים שקובעים את החריגות ASD. התרשמנו מתלמיד עם רמת תפקוד מורכבת (רמת תפקוד 3), ויקבל מענה מקיף מלימודיו בכיתת חינוך מיוחד ASD בבית ספר רגיל. כמו כן, בקשת האם הינה כיתת חינוך מיוחד ASD בבית ספר רגיל".

עתירת האב על החלטה זו נדחתה בעת"מ 74492-12-20 פ' נ' וועדת השגה חינוך מיוחד ואח' מיום 15.03.2021.

אמנם ההליך שם עניינו הליכים מנהליים, וההליך שבפני עניינו הורות ואפטרופסות – ועל כן, ההליך שם אינו מהווה מעשה בי-דין בהליך שלפני, אלא שקביעת וועדת השגה שם בהחלט משפיעה על ההליכים שבפני, שכן הקביעה שם כי הקטין יקבל מענה מקיף בלימודיו בכיתת חינוך מיוחד ASD בבית ספר רגיל, וכי הקטין אובחן כמצוי על הרצף האוטיסטי – כל עוד לא הוכח אחרת, היא אשר מנחה את בית המשפט הזה. האב לא הביא בפני כל ראיה לכך שאין בקביעה זו ממש או כי קביעה זו בטעות יסודה. גם כאשר בית משפט זה אפשר לו להגיש רשימת מומחים לשם בחינת מי מהם, הוא לא עשה כן. ר' החלטתי מיום 05.05.2021.

אדגיש כי אין בהחלטה זו בכדי לקבוע כי יש מקום לקבוע מינוי מומחה כאמור. בהקשר זה מקובלת עלי עמדת האם והאפטרופוס לדין כי אין מקום למינוי שכזה. מאז שהאם מונתה כאפטרופוס בלעדית בנושאים שונים, נערכו לקטין אבחונים, נערכה עבורו תכנית פרטנית ומצבו השתפר. העובדה כי האב אינו מקבל את האבחון אין בה לגרוע מהקביעות באבחונים וגורמי הטיפול שהם גורמים מוסמכים ומקצועיים, להבדיל מהאב אשר נשען על תחושותיו. בהקשר זה, אפנה גם לפסק הדין שניתן ברמ"ש 35279-12-19 בסעיף 18 לפסק הדין של כב' השופטת שטמר, אשר כתבה כי שוכנעה שהאב מחליט על דעת עצמו ללא התחשבות בתסקירים, במחנכים וביועצים, כי הקטין לא יגיע לבית הספר. נכתב שם כי האב סיכל עריכת תכנית לימודית וטיפולית בשיתוף אנשי מקצוע והאב סרב לשתף איתם פעולה. ר' גם החלטתי מיום 10.12.2019 בעמוד 15 שורה 28 ואילך –

"נוסף על כך, צודקת האם באומרה כי יש להביא בחשבון את העובדה כי האב אינו מאפשר מעורבות גורמי אבחון וטיפול. כך למשל, האב לא שיתף פעולה עם האפטרופוס לדין וסירב להיפגש עמו, סירב להיפגש עם עו"ס לסדרי דין שמונתה וכאמור אינו שולח את הקטין לבית הספר, חרף החלטות משפטיות שניתנו בעניין זה בערכאות שונות. ראו למשל החלטתי מיום 07.07.2019 שם קבעתי כי שני ההורים מחויבים להחלטות וועדות השיבוך; החלטתי מיום 10.07.2019 שם התייחסתי גם להיעדר שיתוף פעולה של האב עם עו"ס לסדרי

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 20-03-25492
פ' נ' פ'

דין שמונתה וציינתי מפורשות כי היעדר שיתוף פעולה זה יכול וישמש עיקול בעת קביעת משמורת או נושאי אפוסטרופוסות אחרים הנוגעים לקטינים; ר' גם החלטה מיום 14.07.2019 ומיום 01.09.2019.

טענותיו של האב הנוגעות להחלטות וועדת השיבוב או החלטות אחרות שהתקבלו ממשרד החינוך ביחס לקטין – נידונו ונדחו בערכאות השונות אליהן פנה האב במספר עתירות, בקשות ותביעות. כך או כך, טענותיו אלו אינן בסמכותי ואין ספק שהאב פועל למצות זכותו בפני הערכאות המתאימות בנושא זה. נוסף על כך, על פי הבקשות שהוצגו לעיוני במהלך הדיון היום מטעם ב"כ האם, טענות אלו נדחו. ראו למשל: עת"מ 19-11-25502 מחוזי תל-אביב אשר דחה עתירת האב להתיר לקטין שלא להגיע לבית הספר; החלטה מיום 11.12.2019 והחלטה מיום 10.10.2019 בעת"מ 19-08-59274 שם צוין כי ביום 03.01.2019, במסגרת אותו הליך, הסכימו הצדדים על תכנית לימודים אישית ותכנית טיפולים אישית עבור הקטין ועל המצאת כל המידע הרלוונטי על-ידי ההורים לשם עיצוב תכניות אלו. אין ספק כי היעדרו של הקטין מבית הספר מונע קידום של תכניות אלו והדבר אינו טובתו. לאמור יש להוסיף כי על אף היותו של האב עורך-דין במקצועו, הוא לכאורה מפר הוראת בית המשפט לדאוג להתייצבות הקטין בכל יום לימודים עד השעה 08:00. ראו לעניין זה שורות 28-30 להחלטה בעת"מ 19-08-59274. היעדרו של הקטין מבית הספר מקובלת על האב והוא זה אשר מתנגד לביקורו ואינו מביא לבית הספר. עובדות אלו, יחד עם האמור, יש בהן לטעמי, להשליך על האפשרות להמשיך ולהותיר בידו את האחריות המלאה בעניין אלו באופן אשר, על-פי חוות דעת כל הגורמים המעורבים וגורמי החינוך, פוגע בקטין.

מדברי הצדדים אני למדה שעד כה לא נערכה התכנית הלימודים והטיפולית של הקטין בשל המחלוקות בין ההורים וחוסר שיתוף הפעולה של האב. מצב זה מחייב כי עמדת האפוסטרופוס לדין והאם למתן סמכויות בלעדיות לאם, שאחרת תיחטא ולא תצא לפועל לעולם.

והנה כיום, כאשר התכנית הפרטנית שהוכנה עבור הקטין רקמה עור וגידים והחלה גם לתת אותותיה, כך שמצבו של הקטין השתפר – מבקש האב לעצור את התהליך. ברור כי לא ניתן, בנסיבות כאן, ליתן לכך יד, וברור גם כי בנסיבות אלו אין מקום למינוי מומחה לבדיקה נוספת. ייתכן ובהמשך, לאחר שישתפר המצב, ניתן יהיה לבחון דרכי טיפול נוספות או דרכי טיפול אחרות. עוד בהקשר זה אפנה לרמ"ש 20-01-22263 שם נדחה ערעור האב, ולהחלטתי מיום 30.01.2020 ומיום 26.11.2020. בכל אותן החלטות שב בית המשפט והתייחס לחוסר שיתוף הפעולה של האב עם גורמי הטיפול והעובדה כי הוא "שם טריז בגלגלים". הרושם הוא כי גם עתירתו זו לשינוי מסגרות החינוך, אין בה לקדם טובת הקטינים ועל כן עתירתו, כאמור, נדחית.

לאור המפורט לעיל, ובשים לב שאנו בפתחה של שנת לימודים חדשה, כך שממילא לא ייעשה שינוי במסגרות החינוך בשנה זו – הרי שהחלטה זו, אם לא תוגש עמדה אחרת בתוך 14 יום, דינה כדין פסק דין.

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 20-03-25492
פ' נ' פ'

להסר ספק מובהר כי אם בעתיד ישתנו הנסיבות, ניתן יהיה לעתור בתובענה מתאימה לגבי שנת
הלימודים הרלוונטית. בשנת הלימודים תשפ"א-תשפ"ב ימשיכו וילמדו הקטינים באותן מסגרות
חינוך.

המשיב ישלם לאם הוצאות הליך זה סך 5,500 ₪ וסך 3,500 ₪ ללשכה לסיוע משפטי.

המזכירות תמציא לצדדים ולאפוטרופוס לדין ותקבע למעקב בהתאם.

מותר לפרסום בהשמטת פרטים מזהים ותיקני עריכה והגהה.

ניתנה היום, כ"ט סיוון תשפ"א, 09 יוני 2021, בהעדר הצדדים.

הילה גורביץ עובדיה, שופטת